

**ВІДПРАЦЮВАННЯ
НАВИКІВ ІЗ
ДОМЕДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ
ДНЯ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ
В ЗАКЛАДАХ
ОСВІТИ**

*Збірник
рекомендацій*

**Миколаїв
2019**

**Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти**

**Кафедра теорії й методики
природничо-математичної освіти та ІТ**

**ВІДПРАЦЮВАННЯ НАВИКІВ
ІЗ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ ДНЯ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Миколаїв – 2019

Укладач: *С. М. Учень*, старший викладач кафедри теорії й методики природничо-математичної освіти та інформаційних технологій Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, інструктор з домедичної допомоги ГО «44 Навчальний центр», голова студентського крила Миколаївського осередку ВГО ім. М. В. Пирогова «Військова медицина України»

Відповідальна за випуск: *О. Г. Захар*, кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Збірник укладений відповідно до вимог чинних нормативно-правових актів України з урахуванням досвіду проведення днів цивільного захисту в закладах освіти Миколаївської області. Видання буде корисним для педагогічних працівників, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів із питань цивільного захисту.

Відпрацювання навиків із домедичної допомоги під час проведення Дня цивільного захисту в закладах освіти : збірник / Укл. С. М. Учень. – Миколаїв : ОППО, 2019. – 24 с.

© Кафедра теорії й методики природничо-математичної освіти та ІТ

© Лабораторія редакційно-видавничої діяльності Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти
2019

Передмова

Протягом останніх п'яти років у нашій країні відбулося чимало подій, пов'язаних із загрозою життя і здоров'я населення. Насамперед це пов'язано з військовою агресією Росії на Сході України та в Криму. Однак невирішеними залишились і проблеми небезпеки природного та техногенного характеру. Виникнення надзвичайних ситуацій загрожує життю та здоров'ю людей, завдає великих матеріальних збитків.

Відповідно до статистичних даних за 2018 рік в Україні людські втрати розподіляються:

- дорожньо-транспортні пригоди (загинуло – 3350 осіб, травмовано – 30888);
- пожежі (загинуло – 1956 осіб, травмовано – 1515);
- надзвичайні ситуації на водоймах (загинуло – понад 1 тис. осіб, травмовано – понад 1 тис. осіб).

Основними причинами такого становища є низький рівень обізнаності населення з наявними небезпеками техногенного і природного характеру, нехтування звичайними правилами техніки безпеки, дорожнього руху та низьким рівнем культури безпеки життєдіяльності.

Згідно з Кодексом цивільного захисту України в закладах освіти з учнями проводиться робота із запобігання травматизму, формування здорового способу життя, вироблення навичок із дотримання правил поведінки в надзвичайних ситуаціях тощо. Під час проведення Дня цивільного захисту (далі – День ЦЗ) учні за їх віковими категоріями практично відпрацьовують теоретичні знання та навички, які отримали під час вивчення теорії на уроках предметів «Основи здоров'я» та «Захист Вітчизни».

Проведення Дня цивільного захисту в закладах освіти є важливою складовою практичної підготовки педагогів та учнів до можливих дій в умовах виникнення надзвичайних ситуацій. Враховуючи, що найвищою соціальною цінністю є людське життя та здоров'я, уміння оточення надати до приїзду медичних спеціалістів невідкладну допомогу потерпілим, є одним із пріоритетів під час відпрацювання дій у разі надзвичайних ситуацій.

Організаційні заходи до проведення Дня ЦЗ

Статтею 39 Кодексу цивільного захисту України передбачено, що навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях здійснюється за місцем навчання.

Організація навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях покладається на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, який розробляє та затверджує навчальні програми з вивчення заходів безпеки, способів захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями, із надання домедичної допомоги за погодженням із центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

Основними документами з підготовки та проведення Дня ЦЗ є:

1. Наказ директора закладу освіти «Про підготовку і проведення Дня цивільного захисту». У наказі обов'язково повинні бути визначені:

- мета;
- термін проведення Дня ЦЗ;
- склад учасників;
- відповідальні організатори.

2. План підготовки і проведення Дня цивільного захисту (далі - План). У Плані визначаються підготовчі заходи, заходи, які здійснюються під час проведення Дня ЦЗ, їх послідовність, відповідальні виконавці та термін виконання.

3. Графік проведення Дня цивільного захисту в закладі освіти. У Графіку вказується час та місце проведення кожного запланованого заходу. Графік вивіщується на інформаційному стенді закладу.

4. Наказ директора закладу освіти «Про підсумки проведення Дня цивільного захисту».

До участі в Днях ЦЗ мають бути залучені не лише учні, а весь персонал закладу освіти. За узгодженням до проведення залучаються: органи влади та місцевого самоврядування, рятувальні служби, громадські організації та учасники АТО.

Так, у закладах освіти Миколаївської області під час проведення Дня ЦЗ беруть активну участь:

- навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Миколаївської області;

- ГУ ДСНС України;
- Управління патрульної поліції в Миколаївській області;
- Миколаївське обласне товариство Червоного хреста;
- ГО «Мальтійська служба допомоги»;
- ГО «Центр ТСП Булат»;
- ГО «44 Навчальний Центр»;
- Миколаївський осередок «Українська федерація військово-спортивного хортингу» та ін.

Однією з умов успішності проведення Дня ЦЗ повинна бути його насиченість практичними заходами та охоплення максимальної кількості учнів. Активними учасниками Днів ЦЗ мають стати насамперед учні старших класів, які вивчають предмети «Основи здоров'я» та «Захист Вітчизни». Найбільш підготовлені учні можуть залучатися до проведення заходів з учнями молодших класів.

Чого навчати учнів?

Підготовка учнів має відповідати вимогам наказів МОЗ України № 398 від 2014 року, програмам предметів «Захист Вітчизни» та «Основи здоров'я», міжнародним протоколам ERC (Європейської ради реанімації) та АНА (Американської асоціації кардіологів).

Навчання має носити практичний характер, тож відпрацювання має бути на тренажерах, із використанням наочних (симуляційних) засобів навчання.

Учнів треба навчити берегти своє життя та надавати допомогу – лише коли це не шкодить їхньому здоров'ю. Важливо щоб діти не розгубились. Навчання слід проводити з імітаціями, в ігровій формі. Тренування проводити в різних типових місцях: у класі, шкільному коридорі, спортзалі, їдальні, на шкільному подвір'ї тощо. При цьому слід дати учням можливість пишатися набутими навиками та продемонструвати їх дорослим (батькам) за нагоди. Навчання має бути спрямоване на подолання страхів та нерішучості дітей, допомогти сформуванню та запам'ятати алгоритми дій. Важливо розповісти що подібна ситуація може трапитись як із близькими людьми, так і з незнайомцями. Пояснити, як оцінювати небезпечність ситуації для них і потерпілих. При цьому алгоритм для дітей залишається такий самий, як і для дорослих.

Із дітьми слід опрацювати:

- 1) першочергові заходи щодо оцінки та забезпечення безпеки на місці події;

- 2) правила виклику фахових служб;
- 3) як оцінити стан свідомості потерпілого;
- 4) як надати допомогу потерпілому без свідомості, який дихає;
- 5) починаючи з 12 років дітей вчать проводити серцево-легеневу реанімацію.

Варто обговорити з дітьми, як їм діяти, якщо навколо немає дорослих. А також – наскільки важливо підтримувати один одного та діяти спільно.

На етапі підготовки в обов'язковому порядку проводиться перевірка:

- інструкцій з охорони праці з надання долікарняної допомоги;
- наявності, місць зберігання та комплектності аптечок у кабінетах (в обов'язковому порядку аптечки мають бути в кабінетах та місцях проведення: фізики, хімії, біології, інформатики, трудового навчання, фізичної культури). При цьому звертається увага на придатність термінів препаратів, стан та умови зберігання. Крім того, слід перевірити наявність затверджених директором закладу освіти правил безпеки поведінки на уроках фізики, хімії, біології, інформатики, трудового навчання, фізичної культури;
- наявності переносних аптечок для проведення спортивних заходів, екскурсій тощо;
- відображення на евакуаційних схемах аптечок.

Домедична допомога під час проведення Дня ЦЗ відпрацьовується у таких формах:

Передбачити розкладом уроків опрацювання відповідних тем програм з предметів «Основи здоров'я», «Захист Вітчизни» у вигляді практичних тренінгів та майстер-класів для відповідної вікової групи.

1. У молодших класах:

вікторини, змагання, до програми яких включається від однієї до декількох вправ, тренування, відпрацювання дій із виклику на допомогу дорослих і фахових служб, розпізнавання джерел небезпеки та дотримання заходів безпеки, правил евакуації зі школи. Заходи можуть закінчуватися переглядом відеоматеріалів, що висвітлюють алгоритми дій у різних видах надзвичайних ситуацій. Навчання проводиться в ігровій формі та

направлено на закріплення базових умінь.

2. У середніх класах:

вікторини, відкриті уроки, змагання, естафети по класах і групах паралельних класів. Учні шостих – сьомих класів можуть брати участь у підготовці шкільної газети за тематикою цивільного захисту, а з числа накопичених матеріалів оформляються фотовітрини, фотоальбоми. Діти можуть відпрацьовувати базові навички огляду потерпілого та надання простих способів допомоги. Відпрацьовуються навички дотримання заходів безпеки, перевірки стану свідомості потерпілих, виклику фахових служб, наявності дихання в потерпілого, переведення потерпілого у стабільне бокове положення.

3. У старших класах:

змагання з домедичної допомоги або елементи надання допомоги під час естафет і конкурсів, семінари з обговоренням підготовлених рефератів, практичні заняття з виконання ситуаційних завдань із наданням невідкладної допомоги. Також беруть участь у суддівстві вікторин і естафет у молодших та середніх класах. Діти відпрацьовують навички, отримані в рамках предметів «Основи здоров'я» та «Захист Вітчизни».

**Базові навички з домедичної допомоги, якими
можуть оволодіти учні**

	Молодші класи	Середні класи	Старші класи
Виклик допомоги	Покликати на допомогу дорослих; виклик швидкої та екстрених служб (103, 112); володіти інформацією щодо себе; місцезнаходження події та адреси проживання; описати подію	Покликати на допомогу дорослих; викликати швидку та екстрені служби (103, 112); володіти інформацією щодо себе; місцезнаходження події та адреси проживання; описати подію, визначити свідомість потерпілого; відкрити дихальні шляхи та перевірити	Покликати на допомогу дорослих; викликати швидку та екстрені служби (103, 112); володіти інформацією щодо себе; місцезнаходження події та адреси проживання; описати подію, визначити свідомість потерпілого; відкрити дихальні шляхи та перевірити

		наявність дихання	наявність дихання; слідувати вказівкам диспетчера
Дотримання безпеки	Розпізнавати загрозу; описувати події	Розпізнавати загрозу; описувати події; здійснювати заходи особистої безпеки	Розпізнавати загрозу; описувати події; здійснювати заходи особистої безпеки; усувати небезпечні фактори
Оцінка свідомості	Перевіряти свідомість голосовим контактом	Перевіряти свідомість голосовим, вібраційним і тактильним контактом	Перевіряти свідомість голосовим, вібраційним і тактильним контактом
Відкриття дихальних шляхів	Надавати стабільне бокове положення	Надавати стабільне бокове положення; закидувати голову; проводити ревізію ротової порожнини	Надавати стабільне бокове положення; закидувати голову; проводити ревізію ротової порожнини; висувати щелепу
Перевірка життєвих ознак		Перевіряти дихання за методом «Бачу, чую, відчуваю»; визначати наявність та якості дихання	Перевіряти дихання за методом «Бачу, чую, відчуваю»; визначати наявність та якості дихання; визначати наявність пульсу
СЛР		Лише компресії на грудну клітку (з 12 років)	Компресії на грудну клітку та штучне дихання за допомогою засобів захисту, володіти автоматичним

			зовнішнім дефібрилятором
Зупинка кровотечі	Самодопомога методом прямого тиску на рану; зупиняти носову кровотечу	Самодопомога методом прямого тиску на рану; тиску на місця вище рани; зупиняти носову кровотечу; накладати прості пов'язки	Само та взаємо допомога методом прямого тиску на рану; тиску на місця вище рани; зупиняти носову кровотечу, накладати пов'язки та бандажі, оглядово накладати турнікети (без зусиль)
Допомога при удавленнях	Заспокоїти потерпілого; покликати на допомогу дорослих; стимулювати кашель	Заспокоїти потерпілого; покликати на допомогу дорослих; стимулювати кашель; похлопувати по спині	Заспокоїти потерпілого; покликати на допомогу дорослих; стимулювати кашель; похлопувати по спині; проводити прийом Геймліха
Допомога при епілептичних судомах	Дотримуватись безпеки; вилучати предмети, що загрожують потерпілому; викликати дорослих	Дотримуватись безпеки; вилучати предмети, що загрожують потерпілому; викликати дорослих; надавати допомогу після судом, проводити огляд ротової порожнини та бокове стабільне положення	Дотримуватись безпеки; вилучати предмети, що загрожують потерпілому; викликати дорослих; надавати допомогу після судом, проводити огляд ротової порожнини та бокове стабільне положення
Ознаки інфаркту та інсульту		Викликати швидку та покликати дорослих, не	Розпізнавати ознаки інсульту та інфаркту, викликати

		давати пити та не дозволяти рухатись, укласти в напівлежаче положення	швидко та покликати дорослих, не давати пити та не дозволяти рухатись, укласти в напівлежаче положення
Перенесення потерпілих		На ношах з урахуванням ваги потерпілого	На ношах та групове перенесення з урахуванням ваги потерпілого

ПОРАДИ ЩОДО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ:

- пріоритетом навчання дітей усіх вікових груп є формування навички дотримання безпеки під час надання допомоги;
- у всіх випадках навчання допомоги навчайте дітей діяти виключно в гумових рукавичках;
- не можна проводити серцево-легеневу реанімацію (далі – СЛР) без спеціальних засобів захисту (маска-клапан, плівка-клапан, захисний бар'єр). Носова хустинка, бинт чи тканина **не запобігають** можливому зараженню від потерпілого! СЛР проводиться на манекенах (не можна демонструвати навички СЛР один на одному);
- під час навчання дітей до 14-ти років забороняється накладати турнікети для зупинки кровотечі із зусиллям, резинові джгути типу Есмарха діти накладають виключно на дорослих;
- намагайтеся прищеплювати загальні алгоритми роботи з потерпілим;
- навчання домедичній допомозі має важливий виховний потенціал. Стимулюйте дітей, хваліть, дайте можливість проявити свої вміння перед дорослими, батьками;
- діти з інклюзією переважно можуть надавати допомогу майже в тому ж обсязі, що й інші. Залучайте таких дітей до тренінгів, це допомагає дітям із потребами, соціалізуватися, відчувати себе потрібним.

Першочергові заходи щодо оцінки та забезпечення безпеки на місці події

1. Зберігайте спокій. Зупиніться, подумайте, дійте.

2. Оцініть ризик.
 3. Оцініть, чи безпечно наближатися до потерпілого.
 4. Якщо необхідно, покличте аварійні чи рятувальні служби. Викликайте служби, які відповідають загрози на місці події.
 5. Зачекайте й не наближайтеся до місця події, якщо це небезпечно.
 6. Створіть зоровий і словесний контакт із потерпілим.
 7. Забезпечте собі додаткову допомогу. Залучіть свідків.
 8. Часто інформацію про подію чи характер травми можна отримати від свідків події та перехожих, тому варто дізнатися деталі (обставини, характер травми, час, додаткові деталі, що можуть бути корисними в наданні допомоги).
 9. Оцініть, чи потерпілий і надалі перебуває у небезпечному стані після нещасного випадку. Якщо загроза не минула, потерпілого необхідно негайно евакуювати.
 10. Необхідно запобігти загрози собі та іншим, якщо є така ймовірність.
 11. Після прибуття фахових служб порятунку, слід співпрацювати з ними та виконувати рекомендації керівника рятувальних заходів.
 12. Під час порятунку необхідно усвідомлювати власні обмеження. Якщо небезпека зростає та ви втрачаєте контроль над ситуацією, необхідно негайно залишити місце події.
 13. Необхідно використовувати захисні засоби: гумові рукавички, захисні окуляри, маску для обличчя, плівку-клапан для проведення СЛР. Ці засоби мають бути у шкільній аптечці.
- Власна безпека (біологічна – унеможлиблює контакт із біологічно активними рідинами потерпілого, фізична – запобігає особистому травмуванню при перенесенні потерпілого, юридична), безпека потерпілого (фактор що визначає наші дії, якщо йому загрожує, то прискорюємо наші дії, якщо небезпека відсутня – слід залишити потерпілого на місці події та діяти за загальними протоколами), безпека місця події (припинення фактору ураження, наприклад дія струму) та свідків події (не повинні наражатись на небезпеку, дітей та підлітків слід якнайшвидше ізолювати від місця події та надати допомогу потерпілому. Якщо немає такої можливості, слід серед них виділити найдоросліших та найсвідоміших, у наказовій формі призначити їх старшими в групі свідків. Також можна залучати свідків як помічників, дати їм чіткі та зрозумілі інструкції. Під час надання допомоги підтримуйте зоровий та голосовий контакти зі свідками, це допоможе контролювати ситуацію та зберігати спокій у дитячому колективі).

Правила виклику фахових служб

Ви можете викликати фахові служби самостійно або залучити до цього свідків події. Рятувальну службу слід викликати без зволікань. Однак спочатку з'ясуйте обставини події, кількість потерпілих та характер ушкоджень. Ця інформація вплине на кількість бригад швидкої допомоги.

Виклик швидкої здійснюється за схемою:

- Відрекомендуйтеся та скажіть, ким ви доводитеся потерпілому;
- Розкажіть **ЩО** трапилось (ДТП, вибух, падіння, утоплення тощо);
- **ДЕ** місце події з точними орієнтирами;
- **СКІЛЬКИ** потерпілих;
- **ЯКІ** потерпілі і яка їм надана допомога;
- **З'ясуйте**, через який час прибуде швидка.

УВАГА! Диспетчер першим кладе слухавку!

Підхід до потерпілого та перевірка свідомості

Оцініть місце події, чи вам нічого не загрожує (чи не може зашкодити вам те саме, що зашкодило потерпілому). Подивіться на положення потерпілого, одразу візуально оцініть характер пошкоджень. Визначте наявність/відсутність критичної кровотечі.

Підходити рекомендовано з голови, пам'ятаючи про безпеку.

Спершу перевірте, чи потерпілий притомний та чи реагує на вас. Це можна зробити простими запитаннями:

«Що з вами трапилось?», «Вам потрібна допомога?».

Підійшовши ближче до потерпілого, голосно перепитайте, чи з ним усе гаразд, оцінюючи чи він реагує на різкий голос.

Урахуйте, що похлопування поблизу обличчя можуть спровокувати агресивну реакцію

Після цього ближньою до себе рукою перевірте чутливість потерпілого на тактильний дотик, обережно потрусіть потерпілого за плечі.

Якщо потерпілий не реагує, то він непритомний, такий стан є небезпечним для життя потерпілого. Слід відразу відновити

дихальну прохідність запрокидуючи назад голову потерпілого та перевірити наявність дихання за 10 секунд.

Перевірка дихання

Утримуючи закинуту голову, нахилиємо вухом до обличчя потерпілого та оцінюємо ефективність дихання протягом 10 секунд за допомогою прийому «Бачу, чую, відчуваю».

Намагаємося побачити рухи грудної клітки, почути видихання повітря та відчути тепло повітря.

УВАГА! 10 секунд рахуємо вголос, контролюючи рівномірність проміжків часу!

Якщо протягом 10 секунд ви нарахували від 2 до 4 видихів, це вважається нормальним, такого потерпілого перевертаємо в стабільне бокове положення, викликаємо швидку та спостерігаємо за ним, перевіряючи кожні 2 хвилини наявність дихання.

Якщо протягом 10 секунд ви нарахували 1 видих, це вважається похибкою або неефективним диханням і прирівнюється до відсутності дихання. Такий результат вимагає повторної перевірки та за відсутності змін вимагає проведення СЛР.

Якщо дихання відсутнє або при повторній перевірці дихання не більше 1 разу за 10 секунд – проводимо СЛР!

СЛР розпочинається із виклику швидкої допомоги!

Загальний алгоритм роботи 30:2 (30 натискань та 2 вдохи). Увага! У разі відсутності засобів для захисту дихання СЛР проводиться виключно натисканням на грудну клітину.

Глибина натискань має становити 5 – 6 см, темп натискань становить при цьому 100 – 120 разів за хвилину. При проведенні реанімації рятувальник знаходиться на колінах, потерпілий має бути на твердій та рівній поверхні (на підлозі). Якщо реанімація виконується вдвох, рекомендовано змінюватися кожні 2 хвилини для запобігання перевтомленню.

Під час проведення навчання СЛР бажано проводити демонстрацію навчальних відеофільмів від Європейської ради реанімації (<https://www.youtube.com/watch?v=-WRtPg1uKLw>). Не менш важливим є володіння навичками реанімації особою, яка буде проводити навчання дітей!

СЛР проводиться до моменту, коли:

- потерпілий відновить самостійне дихання;
- на місце події прибудуть більш досвідчені рятівники (працівники швидкої, інші рятувальники, поліцейські) та будуть готові Вас замінити;
- у разі настання фізичного виснаження (не переплутайте зі звичайною втомою);
- на місці пригоди стане небезпечно.

При наявності дефібрилятора:

- увімкніть дефібрилятор і накладіть електроди;
- слідуйте голосовим і візуальним командам приладу;
- накладіть один електрод по лівій передній пахвинній лінії;
- накладіть другий електрод під правою ключицею біля грудини;
- якщо є вільні рятувальники, ці дії необхідно здійснювати, не перериваючи СЛР;
- у момент визначення ритму приберіть руки від потерпілого;
- якщо дефібрилятор визначив необхідність розряду, забезпечте безпеку та натисніть клавішу розряду;
- продовжуйте СЛР, слідкуючи за командами АЗД.

**ЛИСТ МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ 03
липня 2018 року № 1/9-415 «Щодо вивчення у закладах
загальної середньої освіти навчальних предметів у 2018/2019
навчальному році»**

Навіть діти молодших класів можуть навчатися проведенню окремих елементів домедичної допомоги;

вчителі, які пройшли навчання, можуть проводити навчання з домедичної допомоги; вони роблять це так само ефективно, як і медичні фахівці;

оптимальний вік для початку проведення навчань – 12 років;

при навчанні корисно використовувати невеликі, прості манекени;

школярі активно поширюють інформацію: вдома вони вчать членів сім'ї та знайомих;

пропорція підготовлених і «готовий допомогти» осіб у суспільстві помітно збільшиться при навчанні дітей шкільного віку, що в перспективі значно збільшить кількість успішних реанімацій на догоспітальному етапі.

Навчання школярів питанням надання домедичної допомоги також підтверджується деякими педагогічними висновками:

у навчання включаються всі групи суспільства. Для досягнення статистично значущого зростання успішних реанімацій, необхідно, щоб принаймні 15% населення володіло навиками надання допомоги;

доступ до інформації, пов'язаної зі здоров'ям, часто неадекватний у різних соціальних групах, унаслідок чого більше випадків безуспішного лікування зупинки серця на душу населення відбуваються в соціальних групах з явним дефіцитом цієї інформації;

почуття відповідальності може бути твердо встановлено в ранньому віці. Соціальні навички — особливо, якщо вони повинні бути ефективними — необхідно розвивати на ранніх етапах навчання дітей;

дослідження показало, що школярі в препубертатному періоді мають менше «гальмівних моментів» під час навчання наданню допомоги. Крім того, найсильнішим фактором

пригнічення прийняття практичних рішень в реальному житті є страх допустити помилку. Цей аспект реалізації практичних дій також досить легко усувається при навчанні школярів;

реакція на виконання інструкції легша і краща у більш молодому віці. Більш сприятливе ставлення до навчання формує практичне відпрацювання практичних навиків.

ЗРАЗОК

УКРАЇНА
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Н А К А З

12.02.2019

м. Миколаїв

№ _____

Про підготовку та проведення Дня цивільного захисту (ЦЗ) в закладі освіти

Із метою забезпечення виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 21 листопада 2016 року № 1400 «Про затвердження Положення про функціональну підсистему навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) Єдиної державної системи цивільного захисту», розпорядження Миколаївської обласної державної адміністрації від 05 лютого 2019 року № 29-р «Про основні завдання цивільного захисту Миколаївської області на 2019 рік», наказів управління освіти Миколаївської міської ради від 26 лютого 2019 року № 91 «Про основні завдання Цивільного захисту на 2019 рік» та від 15 березня 2019 року № 121 «Про підготовку та проведення Дня цивільного захисту та Тижня безпеки дитини», а також із метою вдосконалення організації і ведення цивільного захисту в структурних підрозділах функціональної підсистеми навчання

дітей дошкільного віку, учнів, студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи ЦЗ, забезпеченню готовності органів управління та сил ЦЗ до дій за призначенням, формуванню культури безпеки життєдіяльності у вихованців та учнів закладів освіти

НАКАЗУЮ:

1. Провести в _____ 12 квітня 2019 року показовий День цивільного захисту із залученням фахівців районного відділу ДСНС, відділу НС та ЦЗН в Інгульському районі Миколаївської міської ради, циклу практичної підготовки обласних та міста Миколаєва курсів удосконалення керівних кадрів.

2. Основною метою Дня ЦЗ та об'єктового тренування визначити:

2.1. Практичну перевірку здатності працівників та учнів закладу освіти діяти під час виникнення надзвичайної ситуації за темою «Теракт» відповідно до алгоритмів.

2.2. Відпрацювання працівниками та учнями прийомів використання засобів індивідуального захисту

2.3. Формування та розвиток в учнів високих морально-психологічних якостей під час дій у надзвичайній ситуації.

2.4. Практичне відпрацювання працівниками та учнями заходів евакуації у разі виникнення надзвичайної ситуації.

3. Призначити відповідальним за підготовку та проведення Дня ЦЗ особу з питань ЦЗ, заступника директора з навчально-виховної роботи _____.

4. Затвердити склад творчої групи з підготовки до Дня цивільного захисту у складі: _____.

5. Затвердити план проведення Дня цивільного захисту (додаток).

6. До участі в Дні цивільного захисту навчального закладу залучити посадових осіб, фахівців, керівний склад та сили цивільного захисту, на яких поширюється дія законів у сфері

цивільного захисту, груп, що забезпечують цивільний захист у _____, весь постійний склад _____, учнів 8-11-х класів.

7. Призначити відповідальним за проведення урочистої лінійки до Дня цивільного захисту _____.

8. Організувати в День цивільного захисту роботу по відпрацюванню моделі надзвичайної ситуації за темою «Теракт» учнями та працівниками _____ у формі квесту по локаціях.

9. Призначити відповідальними за проведення майстер-класів на локаціях:

9.1. «Підозрілий предмет у транспорті» _____ (каб. № 22);

9.2. «Мінування в приміщенні» _____ (кабінет № 12);

9.3. «Підозрілий предмет на вулиці» _____ (кабінет № 17);

9.4. «Заручники» _____ (гімнастична зала);

9.5. «Пожежа в приміщенні» _____ (кабінет № 7);

9.6. «Домедична допомога» _____ (кабінет № 9);

9.7. «Засоби індивідуального захисту» _____ (кабінет № 8);

9.8. «Організаційні та правові засади цивільного захисту в Україні» _____ (актова зала).

10. Особі з питань цивільного захисту _____:

10.1. Довести даний наказ до відома керівного, особового складу формувань ЦЗ, всього постійного складу _____ до 19.02.2019.

10.2. Розробити плани про підготовку та проведення Дня ЦЗ до 20.02.2019.

10.3. Узгодити плани проведення Дня ЦЗ з управлінням освіти Миколаївської міської ради до 20.02.2019.

10.4. Надати звіт до управління освіти Миколаївської міської ради про результати проведення Дня ЦЗ та об'єктового тренування до 25.04.2019.

10.5. Відпрацювати плани евакуації з приміщення учасників навчально-виховного процесу при оголошенні надзвичайної ситуації.

10.6. Забезпечити високу організованість, координацію дій всіх структур, якісне і результативне проведення заходів з питань ЦЗ.

11. Вчителям курсу «Захист Вітчизни» _____:

11.1. Провести для працівників _____ інструктажі з техніки безпеки, ознайомити з правилами поведінки під час проведення практичних заходів щодо підготовки та проведення Дня цивільного захисту, з порядком евакуації з _____ при надзвичайній ситуації до 05.04.2019.

11.2. Оформити приміщення до Дня цивільного захисту.

11.3. Оформити виставку бюлетенів, 11.04.2019.

12. Заступнику директора з виховної роботи _____ надати рекомендації класним керівникам 8-11-х класів щодо проведення заходів та випуску бюлетенів до Дня цивільного захисту.

13. Класним керівникам 8-11-х класів:

13.1. Ознайомити учнів з правилами безпеки під час проведення Дня цивільного захисту, порядком евакуації з _____ при надзвичайній ситуації до 08.04.2019.

13.2. Забезпечити наявність та належний стан засобів індивідуального захисту для учнів (ватно-марлеві пов'язки) до 30.03.2019.

13.3. Організувати випуск бюлетенів до 11.04.2019.

14. Провести в День ЦЗ об'єктове тренування. Для ефективності його проведення:

14.1. Призначити штаб керівництва тренуванням у складі:

голова – особа з питань цивільного захисту, заступник директора з навчально-виховної роботи _____

заступник голови – відповідальний за евакуацію, заступник директора з виховної роботи _____;

член комісії – викладач курсу «Захист Вітчизни» _____.

14.2. Метою об'єктового тренування вважати:

- перевірку реальності плану реагування на надзвичайні ситуації ;

- удосконалення практичних навичок керівного складу закладу в прийнятті обґрунтованих рішень у разі виникнення надзвичайної ситуації;

- проведення оповіщення учасників загальноосвітнього процесу, дії за сигналом « Увага всім!», проведенні евакозаходів.

15. Завідувачу господарства _____ забезпечити проведення заходів Дня цивільного захисту необхідним майном, підготувати навчально-матеріальну базу, територію _____ для відпрацювання нормативів цивільного захисту, проведення змагань, до 08.04.2019.

16. Контроль за виконанням цього наказу покласти на особу з питань цивільного захисту, заступника директора з навчально-виховної роботи _____.

Директор _____

Додаток

План
проведення Дня цивільного захисту у ліцеї

№	Час	Зміст	Відповідальний	Місце проведення
1	07.45 – 08.00	Засідання штабу		каб. директора
2	08.00 – 08.15	Зустріч гостей, їх реєстрація, ознайомлення з планом Дня, розподіл по локаціях		каб. № 13
3	08.15 – 08.35	Урочиста лінійка відкриття Дня цивільного захисту		
4	08.35 – 08.40	Підготовка до квесту по локаціях (видача завдань) і план дій		

5	08.45 – 09.15	Проведення квесту по локаціях: (майстер-класи)		
	1	«Підозрілий предмет у транспорті»		каб. № 22
	2	«Мінування в приміщенні»		каб. № 9
	3	«Підозрілий предмет на вулиці»		каб. № 17
	4	«Заручники»		гімнастична зала
	5	«Пожежа в приміщенні»		каб. № 7
	6	«Домедична допомога»		каб. № 12
	7	«Засоби індивідуального захисту»		каб. № 8
	8	«Організаційні та правові засади цивільного захисту»		актова зала
6	09.20 – 10.00	Презентація результатів роботи на локаціях		подвір'я
7		Уроки за розкладом для учнів		
	10.00 – 11.30	I пара / Дебрифінг для гостей		бібліотека
	10.25	Сигнал тривоги/ Дії адміністрації		бібліотека
	10.25 – 10.40	Евакуація, шиккування, підсумки		

	10.40 – 11.30	Продовження І пари		
	11.45 – 12.55	ІІ пара		
	13.10 – 14.20	ІІІ пара		
	14.30 – 15.00	ІУ пара		

Директор

**Миколаївський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти**
**Кафедра теорії й методики
природничо-математичної освіти та ІТ**

**ВІДПРАЦЮВАННЯ НАВИКІВ
ІЗ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПІД ЧАС
ПРОВЕДЕННЯ ДНЯ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Технічна верстка: М. В. Гонтарюк

Папір офсетний. Друк на різнографі
Формат 60x84/16

Умовно-друкованих арк. – 1,5

Обліково-видавничих арк. – 1,4

Гарнітура шкільна

Тираж – 100

Замовлення № 31

Адреса редакції:
**вул. Адміральська, 4-а,
м. Миколаїв, 54001**
Тел./факс 37 85 89
<http://www.moippo.mk.ua>,
e-mail: moippo@moippo.mk.ua